אסכולות	תרבות המערב	5	'רובינזון קרוזו' של דֶפו: הומניזם, מֶרקנטיליזם, נאורות	אוֹנֶר	10.1.24

רֶיאליזם
כאן, במסגרת האפיסטמולוגיה האמפיריציסטית, מיוצר סגנון המיועד "לשקף את המציאות כהֶווייתה"

סֶלקירק

ריצ'רדסון

פילדינג

רקע פילוסופי/תרבותי/חברתי

אמפיריציזם כמתוד מקיף ו"בדוק" - המאפשר הבנה של העולם והתגברות על פגעי המציאות. חברה מתועשת. אינדבידואליזם. עליונות (לבנה/אנגלית) - תרבותית ומוסרית - שמצדיקה קולוניזציה של תרבויות פחותות

לוק

ז'אנר ה"מסעות" כבסיס מיֶמֶטי אך בד בבד דימוי אלֶגורי ל"מרידה" ב"מאובנות הבורגנית" (אשר למרבה האירוניה רובינזון ישכפל על איו בדקדקנות!)

אדריכלות נֶרטיבית מוקפדת המיועדת לשרטט "פרופיל גֶנֶרי" של HOMO INDUSTRIALIS

ביוגרפיה

מסעות קודמים

מדוע שב ויוצא ל"מסעות" כנגד ההיגיון הבורגני/קפיטליסטי? – כי ה"פרוגרס" האנושי מותנה באקטיביות טרנסגרֶסיבית!

חרף מראית עין של "תיעוד רשלני" (ולכן אותנטי) שעוקב אחר מצבור הולך ונערם של "פרקי יומן" שוטפים, הסיפור מתקדם, למעשה לפי תכנית מחושבת וב"שלבים" המשתפרים שיטתית של "בריאת עולם" על פי עקרונות ובהתאם לשיטות-עבודה של "האדם הנאור היצרני".

שורה מדורגת של "שלבים" בייצור סביבת חיים אופטימלית!

מחסה: בנייה עם שיפור מתמיד של מגורים נוחים ומרוהטים פונצקיונלית (בסוף התהליך שלוש "אחוזות" לרבות בית קיט!)

מזון ולבוש: שיפור הדרגתי בפעילויות ציד (ירי, מלכודות, מתחמים ייעודיים), לצד אריגה ותפירה של עורות וכד'.

ביות בעלי חיים: כדי להימנע מציד ספורדי דואג למקֶנֶה מגוּדר עם צמיחה אורגנית (המלטת גדיים בכמות מבוקרת, וכד')

הגנה: עוד ועוד "שכבות" דינמיות/פסיביות באמצעות גדרות, חומות, מערות מסתור, ביצור, מלכודות וכלי נשק מכוּוננים

תרבות פנאי: יש הכרח, מעבר לתנאי הישרדות - ב"בידור" רגשי ורוחני (תוכי מדבר, כלב, עז מאולפת וכו')

אחזור ומיון של חומרי גלם זמינים

השמשת כלי עבודה בסיסיים מתוך המצאי

השמשת (והמצאת) כלי עבודה המיועדים לייצור כלי עבודה!

ייצור כלי תיעוש משוכללים

סריקה שיטתית של האי!

תכנון (מתעדכן ודינמי) של טקטיקות לדוֹמֶסטיקציה של סביבת החיים

"תיאולוגיה פרטית": אף שהיה "פרחח שלוח רסן" בחייו הקודמים מוצא כעת שיש להודות "להשגחה" שהצילה אותו מ"מצב גרוע אף יותר" – פרודיה לא מוסתרת על הצורך הפסיכו-פתולוגי ב"אמונה"

הנחיצות הנפשית בחברת אדם

חברה ומשטר

קניבלים

נחותים תרבותית וטכנולוגית, מקוממים מוסרית, ועם זאת יש להימנע מ"שיפוט"

האם מופיעה בהֶיכרותם תהודה הומו-ארוטית (מצדו של רובינזון)? בהחלט! (ראו התיאור הפרטני במיוחד של פני ששת וה"אנטומיה" שלו). אולם, יותר משהיא אישית היא "גנרית". רובינזון מעדיף בגלוי אדם "הדומה לו"

ששת: רובינזון מציל את חייו בזכות עליונות טכנולוגית ומחיל ריבונותו על "אוכלוסיה" חדשה

אלוהים, דת ואמונה

דפו (ה"נון-קונפורמיסט") תוקף את האמונה הנאיבית (שמתעוררת בעתות מצוקה), את מושג ה"השגחה", את קבילותה של טרנסצנדציה עלומה, ובעיקר [א] את המניפולציה השלטונית של "מוסדות דת" ו[ב] את מושג ה"שטן" כרוֹע מובנה (בעולם הנאורותי אין "רוע מהותי", אלא - רשלנות אנושית).

משטר: כמה סוגי שלטון מתאפשרים במפגש בין שניים? – כל הוריאציות! אולם הנאורות נשענת על "יתרון תרבותי" לטובת כלל הנשלטים (וב"הסכמתם")

"תִרבותו" של ששת: ה"משרת" (שרובינזון מסמן בשמו) מאולף להיות "נאמן עד מוות" ואמור ללמוד את לשונו, דתו, טעמיו הקולינריים ולסגל לעצמו את אורחות חייו של אדונו

עלילת הספר המהותית: הרטוריקה ה"ריאליסטית" כה אפקטיבית, שאנו נפתים לחשוב שזה אכן "יומן מסעות אותנטי", ומתקשים לתפוס שדֶפו (סופר מקצועי ופורה במיוחד) בודה מדמיונו (ה"מגוייס") מניפסטו פתייני של פילוסופיה נאורותית!

למעשה: טקסט אינדוֹקטרינטיבי, המגויס בשיטתיות וברֶזולוציה עילאיות להטבעה מיסיונרית של עקרונות, מתודולוגיות וערכֵי-יסוד נאורותיים: אמפיריציזם אֶקספרימנטלי, אינדיבידואליזם, אינדוסטריאליזם (בורגני לעילא!) יצירתיות, חשיבה פרקטית, ומעל הכל - ביטחון שניתן "לברוא עולם" המותאם לצרכי אדם על ידי הפעלה שיטתית של הבינה היֶצרנית, וזאת - במסגרת משטר מֶריטוֹקרטי (לבן והומוגני ברמה תרבותית, מה שלא סותר אימוץ גרסה מתונה של ליֶברליזם לוֹקיאני ואפילו סוג של "סובלנות" פלורליסטית כלפי ה"אחר").

ה"ריאליזם" שמייצר מיֶמֶזיס פרטני (= שיקוף שיטתי של המציאות על רבדיה) מתגלה כמתוד כתיבה המותאם במיוחד לעקרונות אלה!

מה הפך את 'רובינזון' לאחד הספרים הפופולריים שבכל הזמנים? – התובנה שאדם מסוגל לברוא עולם ולהיות כאלוהים!